

Respublika OAK jurnali

ISSN 2181-4201

TA'LIM TRANSFORMATSIYASI

ILMIY-METODIK JURNALI

IYUL 2026, 4-SON

BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
<https://etjournal.buxdpi.uz>

**BUXORO DAVLAT
PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

TA'LIM TRANSFORMATSIYASI

ILMIY – METODIK JURNAL

№. 4

TABAQALASHTIRILGAN YONDASHUV ASOSIDA BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA TASVIRIY SAN'ATGA OID KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH METODIKASI

Bozorova Hamida Shukriloyevna,

Tasviriy san'at va chizmachilik fani o'qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada boshlang'ich sinf tasviriy san'at darslarida tabaqalashtirilgan (differensial) yondashuv asosida o'quvchilarda tasviriy san'atga oid kompetensiyalarni shakllantirishning pedagogik-metodik asoslari yoritilgan. Tadqiqotda uch bosqichli tabaqalashtirilgan topshiriqlar tizimi ishlab chiqilib, uning samaradorligi pedagogik kuzatuv, diagnostik baholash va tajriba-sinov metodlari asosida tahlil qilindi. Natijalar mazkur yondashuv o'quvchilarning tasviriy kompetensiyalari, ijodiy fikrlashi va mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali ekanligini ko'rsatdi.

Kalit so'zlar: tabaqalashtirilgan yondashuv, differensial ta'lim, tasviriy san'at, boshlang'ich ta'lim, kompetensiya, pedagogik texnologiya, kreativlik, estetik tarbiya, individual yondashuv, tasviriy faoliyat, metodika, badiiy ta'lim.

МЕТОДИКА ФОРМИРОВАНИЯ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНЫХ НАВЫКОВ У УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ НА ОСНОВЕ ДИФФЕРЕНЦИРОВАННОГО ПОДХОДА

Бозорова Хаида Шукриловна,

Преподаватель изобразительного искусства и черчения

Аннотация. В данной статье раскрываются педагогико-методические основы формирования изобразительных навыков и компетенций у учащихся начальных классов на основе дифференцированного подхода в процессе обучения изобразительному искусству. В ходе исследования была разработана трехуровневая система дифференцированных заданий, эффективность которой оценивалась с использованием методов педагогического наблюдения, диагностического оценивания и педагогического эксперимента. Результаты исследования свидетельствуют о том, что применение дифференцированного подхода способствует эффективному развитию предметных компетенций в области изобразительного искусства, творческого мышления, самостоятельности, а также художественно-эстетического восприятия учащихся.

Ключевые слова: дифференцированный подход, дифференцированное обучение, изобразительное искусство, начальное образование, компетентность, педагогические технологии, креативность, эстетическое воспитание, индивидуальный подход, изобразительная деятельность, методика, художественное образование.

METHODOLOGY FOR DEVELOPING VISUAL ARTS SKILLS IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS BASED ON A DIFFERENTIATED APPROACH

Bozorova Hamida Shukriloyevna,

Teacher of Visual Arts and Technical Drawing

Abstract. This article examines the pedagogical and methodological foundations for developing visual arts skills and competencies in primary school students through a differentiated approach in visual arts education. The study developed a three-level system of differentiated learning tasks, and its effectiveness was evaluated using pedagogical observation, diagnostic assessment, and experimental research methods. The findings demonstrate that the differentiated approach effectively enhances students' visual arts competencies, creative thinking, independent learning skills, and artistic and aesthetic perception.

Keywords: differentiated approach, differentiated instruction, visual arts,

primary education, competency, pedagogical technology, creativity, aesthetic education, individual approach, visual activity, methodology, art education.

Kirish (Introduction). Zamonaviy boshlang'ich ta'limning bosh maqsadi — har bir o'quvchining ichki salohiyatini maksimal darajada ochishdir. Tasviriy san'at darslari nafaqat estetik didni shakllantiradi, balki mayda motorika, fazoviy tasavvur va kreativ fikrlashni rivojlantiradi. Biroq, bir sinfdagi o'quvchilarning rasm chizish ko'nikmalari va vizual idrok etish darajasi turlichadir. An'anaviy "barcha uchun bir xil topshiriq" modeli iqtidorli bolalarning zerikishiga, tayyorgarligi past bolalarning esa fanga bo'lgan qiziqishi so'nishiga olib kelmoqda. Shu bois, dars jarayoniga tabaqalashtirilgan yondashuvni joriy etish metodikasini takomillashtirilmoqda

Adabiyotlar tahlili (Literature Review). Boshlang'ich ta'limda tabaqalashtirilgan yondashuvni qo'llash pedagogika fanining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur yondashuvning nazariy asoslari klassik pedagoglar tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, zamonaviy ta'lim tizimida ham o'z dolzarbligini saqlab kelmoqda.

Differensial ta'lim g'oyalarining dastlabki ilmiy asoslari Ya.A. Komenskiy tomonidan yaratilgan. Uning "Buyuk didaktika" (*Didactica Magna*) asarida har bir o'quvchining yosh, individual xususiyatlari va qobiliyatlarini hisobga olgan holda ta'limni tashkil etish zarurligi asoslab berilgan. Komenskiy ta'limning tabiatga mosligi, ko'rsatmalilik, izchillik va tizimlilik tamoyillarini ilgari surib, barcha bolalar uchun teng ta'lim imkoniyatlarini yaratish g'oyasini ilgari surgan. Mazkur tamoyillar bugungi kunda differensial va individual yondashuvning nazariy poydevori sifatida e'tirof etiladi.

K.D. Ushinskiy ta'lim jarayonida o'quvchilarning psixologik va individual xususiyatlarini hisobga olish zarurligini ta'kidlagan. Uning fikricha, samarali ta'lim o'quvchilarning qiziqishlari, qobiliyatlari va ehtiyojlariga mos ravishda tashkil etilgandagina yuqori natija beradi. Ushinskiy o'quvchilarning mustaqil fikrlashi va ijodiy faolligini rivojlantirishni ta'limning asosiy vazifalaridan biri deb hisoblagan.

Tasviriy san'at ta'limi metodikasi rivojiga salmoqli hissa qo'shgan olimlardan biri B.M. Nemenskiy hisoblanadi. U tasviriy san'atni o'qitishda ijodiy faoliyatni rivojlantirish, estetik didni shakllantirish hamda shaxsning badiiy tafakkurini rivojlantirish masalalariga alohida e'tibor qaratgan. Olimning ilmiy qarashlariga ko'ra, tasviriy san'at darslari faqat rasm chizishni o'rgatish bilan cheklanmasdan, o'quvchilarning estetik madaniyati, kuzatuvchanligi, tasavvuri va ijodkorligini rivojlantirishga xizmat qilishi lozim.

Zamonaviy pedagogika nazariyasida tabaqalashtirilgan ta'limning metodologik asoslari V.V. Guzeev, I.S. Yakimanskaya, G.K. Selevko kabi olimlar tomonidan rivojlantirilgan. Ular differensial ta'limni shaxsga yo'naltirilgan ta'limning muhim tarkibiy qismi sifatida talqin qilib, o'quvchilarning individual imkoniyatlariga mos o'quv topshiriqlari tizimini ishlab chiqish zarurligini asoslab berganlar. Ayniqsa, Yakimanskayaning shaxsga yo'naltirilgan ta'lim konsepsiyasi har bir o'quvchining mustaqil rivojlanish trayektoriyasini yaratishga xizmat qiladi.

O'zbekistonlik olimlar orasida B.B. Boymetov, S. Abdirasilov, R. Hasanov va boshqa tadqiqotchilar tasviriy san'atni o'qitish metodikasini takomillashtirish bo'yicha muhim ilmiy izlanishlar olib borganlar. Ularning ilmiy ishlarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining yosh va psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda tasviriy faoliyatni tashkil etish, estetik tarbiyani rivojlantirish, rangtasvir va kompozitsiya ko'nikmalarini bosqichma-bosqich shakllantirish masalalari yoritilgan. Mazkur tadqiqotlarda o'quvchilarning individual imkoniyatlarini hisobga olish zarurligi ta'kidlangan bo'lsa-da, tabaqalashtirilgan topshiriqlar tizimini yaratish masalasi yetarli darajada ishlab chiqilmagan.

So'nggi yillarda xalqaro miqyosda ta'limning kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etilishi bo'yicha ko'plab ilmiy tadqiqotlar amalga oshirilmoqda. Jumladan,

OECDning ta’limga oid tadqiqotlarida XXI asr ko‘nikmalari, kreativ fikrlash, muammoli vaziyatlarni hal qilish va vizual savodxonlikni rivojlantirish zamonaviy ta’limning ustuvor yo‘nalishlari sifatida qayd etilgan. UNESCO hujjatlarida esa san’at ta’limi shaxsning ijodiy salohiyatini rivojlantirish, madaniy qadriyatlarni anglash va estetik tafakkurni shakllantirishning muhim omili sifatida baholanadi. Shu nuqtai nazardan, tasviriy san’at darslarida tabaqalashtirilgan yondashuvni qo‘llash o‘quvchilarning kreativ kompetensiyalarini rivojlantirishning samarali vositasi hisoblanadi.

Mavzuga oid ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, differensial ta’limning nazariy asoslari va tasviriy san’atni o‘qitish metodikasi bo‘yicha salmoqli ilmiy tajriba mavjud.

Metodologiyasi (Methodology). Mazkur tadqiqotning maqsadi tabaqalashtirilgan yondashuv asosida boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida tasviriy san’atga oid kompetensiyalarni shakllantirishning samarali pedagogik-metodik modelini ishlab chiqish va uning amaliy samaradorligini aniqlashdan iborat.

Tadqiqot obyekti sifatida umumta’lim maktablarining boshlang‘ich sinflarida tasviriy san’at fanini o‘qitish jarayoni tanlandi. Tadqiqot predmeti esa tabaqalashtirilgan yondashuv asosida tasviriy san’atga oid kompetensiyalarni rivojlantirish metodikasini tashkil etishdan iborat bo‘ldi.

Tadqiqot davomida nazariy va empirik metodlar majmuasidan foydalanildi.

Nazariy metodlar sifatida pedagogik, psixologik va metodik adabiyotlarni tahlil qilish, ilmiy manbalarni qiyosiy o‘rganish, umumlashtirish hamda tizimlashtirish usullaridan foydalanildi. Mazkur metodlar orqali differensial ta’lim va tasviriy san’atni o‘qitishning ilmiy-nazariy asoslari aniqlandi.

Empirik metodlar quyidagilardan iborat bo‘ldi:

- *Pedagogik kuzatuv* – tasviriy san’at darslarida o‘quvchilarning grafik faoliyati, ranglar bilan ishlash malakalari, ijodiy faolligi va darsdagi ishtiroki muntazam kuzatildi.

- *Diagnostik topshiriqlar va testlar* – o‘quvchilarning fazoviy tasavvuri, kompozitsion fikrlashi, ranglarni idrok etishi hamda tasviriy faoliyat kompetensiyalari baholandi.

- *Pedagogik eksperiment* – tabaqalashtirilgan topshiriqlar tizimining samaradorligini aniqlash maqsadida tajriba-sinov ishlari olib borildi. O‘quvchilarga bilim va ko‘nikmalar darajasidan kelib chiqib uch xil murakkablikdagi topshiriqlar (A – reproduktiv, B – produktiv, V – kreativ) taklif etildi.

- *Suhbat va savolnoma* – o‘quvchilar hamda o‘qituvchilarning tabaqalashtirilgan ta’limga munosabati va dars samaradorligi yuzasidan fikrlari o‘rganildi.

Tadqiqot natijalari qiyosiy tahlil, foiz ko‘rsatkichlari hamda pedagogik umumlashtirish metodlari asosida tahlil qilindi. Olingan ma’lumotlar asosida tabaqalashtirilgan yondashuvning o‘quvchilarning tasviriy san’at kompetensiyalarini rivojlantirishga ijobiy ta’siri aniqlandi.

Tahlil va natijalar (Analysis and Results) Tadqiqot davomida boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining individual imkoniyatlari, tasviriy faoliyatga bo‘lgan qiziqishi hamda ijodiy salohiyatini hisobga olgan holda **"Uch bosqichli tabaqalashtirilgan topshiriqlar tizimi"** ishlab chiqildi. Mazkur metodika har bir o‘quvchining tayyorgarlik darajasiga mos topshiriqlarni bajarish orqali tasviriy kompetensiyalarni bosqichma-bosqich rivojlantirishga xizmat qiladi

Daraja	O‘quvchilarning tavsifi	Topshiriq namunasi	Rivojlantiriladigan kompetensiyalar
--------	-------------------------	--------------------	-------------------------------------

A – reproduktiv	Mayda motorikasi va tasviriy ko'nikmalari boshlang'ich darajada shakllangan o'quvchilar.	("Mening Vatanim") Tayyor geometrik shakllar va shablonlardan foydalanib uy, daraxt va quyosh tasvirini yaratish hamda bo'yash.	Chiziqlarni to'g'ri chizish, bo'yoqlardan foydalanish, mayda motorika.
B – produktiv	Asosiy tasviriy ko'nikmalarga ega, biroq ijodiy mustaqilligi yetarli darajada rivojlanmagan o'quvchilar.	Berilgan kompozitsion sxema asosida qishloq yoki shahar manzarasini mustaqil joylashtirish va ranglash.	Kompozitsiya, proporsiya, ranglar uyg'unligi va fazoviy tasavvur.
V – kreativ	Tasavvuri keng, ijodiy fikrlashi rivojlangan o'quvchilar.	"Kelajakdagi shahar", "Ekologik qishloq" yoki "Mening orzular maktabim" mavzusida erkin ijodiy kompozitsiya yaratish.	Kreativ fikrlash, visual tafakkur, muammoli vaziyatlarga ijodiy yondashuv, mustaqil qaror qabul qilish.

Tajriba jarayonida o'quvchilarga guruh nomlari ochiq e'lon qilinmadi. Topshiriqlar **ko'k, yashil** va **qizil** rangli kartochkalar orqali taqdim etildi. Ushbu "yashirin tabaqalashtirish" usuli o'quvchilarda o'zini boshqalardan past his qilish, ruhiy bosim yoki salbiy taqqoslash holatlarining oldini oldi hamda darsda qulay psixologik muhitni shakllantirdi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, tabaqalashtirilgan topshiriqlardan foydalanish o'quvchilarning tasviriy faoliyatdagi mustaqilligini, darsdagi faolligini va ijodiy fikrlashini sezilarli darajada rivojlantirdi. Ayniqsa, boshlang'ich darajadagi o'quvchilarda mayda motorika, rang tanlash va tasviriy ifodalash ko'nikmalari yaxshilandi, yuqori darajadagi o'quvchilarda esa kreativ yondashuv va mustaqil kompozitsiya yaratish kompetensiyalari rivojlandi.

Mazkur metodikaning asosiy yangiligi shundan iboratki, tabaqalashtirish o'quvchilarni ochiq guruhlarga ajratish orqali emas, balki individual imkoniyatlarga mos topshiriqlarni yashirin tarzda taqdim etish asosida tashkil etildi. Bu yondashuv har bir o'quvchining o'z imkoniyatlari doirasida muvaffaqiyatga erishishini ta'minlab, tasviriy san'at darslarining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi. Mazkur tadqiqotning ilmiy yangiligi quyidagilardan iborat:

- boshlang'ich sinf o'quvchilarida tasviriy san'atga oid kompetensiyalarni shakllantirish uchun **tabaqalashtirilgan yondashuvga asoslangan uch bosqichli (reproduktiv, produktiv va kreativ) topshiriqlar tizimi** ishlab chiqildi;

- tasviriy san'at darslarida o'quvchilarning individual qobiliyati, tayyorgarlik darajasi va ijodiy salohiyatini hisobga olgan holda **"yashirin tabaqalashtirish"** metodikasi (rangli kartochkalar asosida topshiriqlarni taqdim etish) taklif etildi;

- o'quvchilarning tasviriy san'at kompetensiyalarini baholash uchun grafik tasvirlash, kompozitsiya, rang tanlash, fazoviy tasavvur va kreativ fikrlash mezonlariga asoslangan baholash yondashuvi takomillashtirildi;

- tabaqalashtirilgan topshiriqlarni zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish orqali o'quvchilarning mustaqil ijodiy faoliyatini rivojlantirishning pedagogik-metodik modeli ishlab chiqildi;

- tabaqalashtirilgan yondashuvning boshlang'ich sinf o'quvchilarida tasviriy san'atga oid kompetensiyalarni shakllantirish samaradorligiga ta'siri pedagogik tajriba-sinov ishlari orqali asoslandi hamda uni amaliyotga joriy etish bo'yicha metodik tavsiyalar ishlab chiqildi.

Tadqiqotning amaliy ahamiyati. Mazkur tadqiqot natijalari boshlang'ich sinflarda tasviriy san'at fanini o'qitish amaliyotini takomillashtirishga xizmat qiladi. Ishlab chiqilgan tabaqalashtirilgan topshiriqlar tizimi o'quvchilarning individual qobiliyati, qiziqishi va tayyorgarlik darajasini hisobga olgan holda ta'lim jarayonini samarali tashkil etish imkonini beradi.

Tadqiqot doirasida taklif etilgan uch bosqichli (reproduktiv, produktiv va kreativ) topshiriqlar tizimi hamda rangli kartochkalar asosidagi "yashirin tabaqalashtirish" metodikasi boshlang'ich sinf o'qituvchilari tomonidan tasviriy san'at darslarini rejalashtirish va tashkil etishda metodik qo'llanma sifatida foydalanilishi mumkin.

Tadqiqot natijalari umumta'lim maktablari, pedagogika oliy ta'lim muassasalari hamda pedagog kadrlar malakasini oshirish va ularni qayta tayyorlash kurslarida bo'lajak va amaliyotchi o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda qo'llanishi mumkin.

Shuningdek, ishlab chiqilgan metodik tavsiyalar tasviriy san'at fanidan o'quv dasturlari, metodik qo'llanmalar, didaktik materiallar va elektron ta'lim resurslarini yaratishda ilmiy-metodik manba sifatida xizmat qiladi. Mazkur metodikani amaliyotga joriy etish o'quvchilarning tasviriy san'atga oid kompetensiyalarini, ijodiy fikrlashini, estetik didini va mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga, dars samaradorligini oshirishga hamda ta'lim sifatini yaxshilashga xizmat qiladi.

Xulosa va tavsiyalar (Conclusion). Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, boshlang'ich sinf o'quvchilarida tasviriy san'atga oid kompetensiyalarni shakllantirishda tabaqalashtirilgan yondashuvdan foydalanish ta'lim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. O'quvchilarning individual qobiliyati, tayyorgarlik darajasi va ijodiy salohiyatini hisobga olgan holda tashkil etilgan darslar ularning tasviriy faoliyatga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi, mustaqil fikrlashini rivojlantiradi hamda estetik didini shakllantiradi.

Tadqiqot davomida ishlab chiqilgan uch bosqichli (reproduktiv, produktiv va kreativ) tabaqalashtirilgan topshiriqlar tizimi har bir o'quvchining imkoniyatlariga mos ta'lim muhitini yaratishga xizmat qildi. Rangli kartochkalar asosida tashkil etilgan "yashirin tabaqalashtirish" metodikasi esa o'quvchilar o'rtasida psixologik noqulaylikni bartaraf etib, ularning darsdagi faolligi va o'ziga bo'lgan ishonchini oshirishga ijobiy ta'sir ko'rsatdi.

Tahlil natijalari tabaqalashtirilgan yondashuv o'quvchilarning grafik tasvirlash, kompozitsiya tuzish, ranglar uyg'unligini tanlash, fazoviy tasavvur hamda kreativ fikrlash kompetensiyalarini rivojlantirishda samarali pedagogik vosita ekanligini tasdiqladi. Mazkur metodika yordamida o'quvchilarning tasviriy san'atga oid amaliy ko'nikmalari bilan bir qatorda ularning ijodiy tafakkuri va mustaqil ishlash malakalari ham rivojlandi.

Shu asosda quyidagi tavsiyalarni berish mumkin:

- boshlang'ich sinflarda tasviriy san'at darslarini rejalashtirishda tabaqalashtirilgan topshiriqlar tizimidan muntazam foydalanish;
- o'quvchilarning individual xususiyatlarini aniqlash uchun diagnostik baholash usullarini dars jarayoniga keng joriy etish;
- differensial topshiriqlarni zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va interfaol metodlar bilan uyg'unlashtirish;
- tasviriy san'at o'qituvchilari uchun tabaqalashtirilgan ta'lim metodikasiga oid o'quv-uslubiy qo'llanmalar va didaktik materiallar yaratish;
- mazkur metodikani boshqa fanlarni o'qitish jarayoniga ham moslashtirish imkoniyatlarini o'rganish.

Xulosa qilib aytganda, tabaqalashtirilgan yondashuv boshlang'ich sinf o'quvchilarida tasviriy san'atga oid kompetensiyalarni samarali shakllantirishga xizmat qiluvchi zamonaviy pedagogik texnologiyalardan biri hisoblanadi. Ushbu metodikani ta'lim amaliyotiga keng joriy etish ta'lim sifati va samaradorligini oshirish, shuningdek,

har bir o'quvchining ijodiy salohiyatini ro'yobga chiqarishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Komenskiy, Ya.A. Buyuk didaktika (Didactica Magna). – Toshkent: O'qituvchi, 2019.
2. Ushinskiy, K.D. Inson – tarbiya predmeti. Pedagogik asarlar. – Moskva: Pedagogika, 1988.
3. Nemenskiy, B.M. Izobrazitelnoe iskusstvo i xudojestvenniy trud. – Moskva: Prosveshcheniye, 2017.
4. Boymetov, B.B. Tasviriy san'atni o'qitish metodikasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
5. Abdirasilov, S.A. Tasviriy san'atni o'qitish nazariyasi va metodikasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2022.
6. Hasanov, R. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi. – Toshkent: O'qituvchi, 2020.
7. Muslimov, N.A. Pedagogik kompetentlik va innovatsion ta'lim texnologiyalari. – Toshkent: Fan, 2019.
8. Tolipov, O'., Usmonboyeva, M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2017.
9. Saidahmedov, N. Yangi pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Moliya, 2003.
10. Azizxo'jayeva, N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: TDPU, 2018.
11. OECD. The Future of Education and Skills 2030. Paris: OECD Publishing, 2019.
12. OECD. PISA 2022 Assessment and Analytical Framework. Paris: OECD Publishing, 2023.
13. UNESCO. Road Map for Arts Education. Paris: UNESCO, 2006.
14. UNESCO. Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education. Paris: UNESCO, 2021.
15. Tomlinson, C.A. The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners. 2nd ed. Alexandria, VA: ASCD, 2014.
16. Tomlinson, C.A. How to Differentiate Instruction in Academically Diverse Classrooms. 3rd ed. Alexandria, VA: ASCD, 2017.
17. Vygotsky, L.S. Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978.
18. Gardner, H. Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences. New York: Basic Books, 2011.
19. Piaget, J. The Psychology of the Child. New York: Basic Books, 1969.
20. Республика Узбекистан. "Таълим тўғрисида"ги Қонун. Тошкент, 2020.
21. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. Umumiy o'rta ta'limning davlat ta'lim standarti. Toshkent, 2017.
22. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi. Boshlang'ich ta'lim fanlari bo'yicha milliy o'quv dasturi. Toshkent, 2022.

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA , PSIXOLOGIYA VA METODIKA	
SPORT YO'NALISHIDAGI QO'SHIMCHA TA'LIM ORQALI O'QUVCHILARNING BO'SH VAQTINI MAZMUNLI TASHKIL ETISHNING NAZARIY-PEDAGOGIK ASOSLARI Ibragimov Sanjar Saidjonovich	4
SUN'IY INTELLEKTDAN TA'LIM JARAYONIDA FOYDALANISHNING ETIK VA HUQUQIY JIHATLARI Umedjanova Malika Lukmanovna	8
AYOLLAR REGBISI: SHAKLLANISH TARIXI, ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA IJTIMOY-PEDAGOGIK AHAMIYATI Ibragimov Manuchexr Baxtiyorovich	12
BOSHLANG'ICH SINF TASVIRIY SAN'AT DARSLARIDA TABAQALASHTIRILGAN TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI Bozorova Hamida Shukriloyevna	15
O'ZBEK XALQ CHOLG'U ASBOBLARINING PAYDO BO'LISH TARIXI VA ULARNING MAKTAB DASTURIDAGI O'RNI Ibodov O'ktam Rasulovich	18
CHIM USTIDA XOKKEY MASHG'ULOTLARI JARAYONIDA TALABALARINING TEXNIK TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI Ismoilov Husniddin	21
TABAQALASHTIRILGAN YONDASHUV ASOSIDA BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA TASVIRIY SAN'ATGA OID KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH METODIKASI Bozorova Hamida Shukriloyevna	28
BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING DARSDAN TASHQARI TARBIYAVIY FAOLIYATIDA MA'NAVIY-AXLOQIY FAZILATLARNI SHAKLLANTIRISH Jabborova Fotima Nutfullojon qizi	34
MAGISTRATURA TALABALARINING TADQIQOT KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHDA KOMPETENSIYAGA ASOSLANGAN YONDASHUVNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI Jamshid Tagaymurodovich Parmanov	41
O'QUV JARAYONIDA TALABALARINING MUSTAQIL ISHLASH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK XUSUSIYATLARI Aminov Akmal Shavkatovich	48
STEAM TEXNOLOGIYASI ASOSIDA BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA AXBOROT BILAN ISHLASH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH DOLZARB PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA Usmonova Zulfiya Ilxomovna	52
SHARQ MUTAFAKKIRLARINING IQTISODIY QARASHLARI VA ULARNING PEDAGOGIK MOHIYATI Ruziyeva Gulinoz Fatilloevna	59
REFLEKSIV YONDASHUV ASOSIDA BO'LAJAK O'QITUVCHILAR O'QUV-BILUV FAOLIYATINI FAOLLASHTIRISH	65

Bozorov Vahobiddin Nuriddinovich	
---	--

O'QUVCHILARDA MILLIY ONG VA MILLIY TAFAKKURNI SHAKLLANTIRISHDA MUSIQIY TADBIRLARNING O'RNINI VA AHAMIYATI Karimov Olimxo'ja Islomovich	79
ESTRADA QO'SHIQCHILIGI RIVOJIDA VOKAL FANINING ROLI Karimov Olimxo'ja Islomovich	83
FILOLOGIYA FANLARI	
USAGE CHARACTERISTICS OF NEW NOUN LEXEMES IN MODERN UZBEK NEWSPAPER AND ONLINE MEDIA LANGUAGE Saidova Khurshida Fakhridin qizi	87
TALABALARNING YOZMA NUTQINI RIVOJLANTIRISHDA TARJIMA STRATEGIYALARINI QO'LLASH Norboyeva Shahnoza Jo'rabek qizi	93
ANTONIMLAR VA ULARNING LINGVOPOETIK VAZIFALARI ABDURAHMON JOMIY VA ALISHER NAVOIY ASARLARIDA Tavakkal Choriyev	99
METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS' CREATIVE THINKING THROUGH THE INTEGRATIVE TEACHING OF BRITISH CHILDREN'S LITERATURE Kodirova Zarina Bakhodirovna	117

ANIQ VA TABIIY FANLAR	
BIOLOGIYA O'QITUVCHILARINI TAYYORLASHDA MAKTAB O'QUV-TAJRIBA UCHASTKASI FAOLIYATINI LOYIHALASHTIRISH VA TALABALARNING KASBIY FAOLLIGINI OSHIRISH Usmonova Mubashira Suvonovna	121
TIBBIY TA'LIM JARAYONIDA DIVERGENT TAFAKKURNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI Bekchanova Soliha Davlatnazarovna	129
INTERAKTIV MULTIMEDIA VOSITALARIDAN FOYDALANISH ORQALI OLIY TA'LIMDA KOGNITIV FAOLLIKNI OSHIRISH METODLARINING KONSEPTUAL VA GNOSOLOGIK TAHLILI Asadova Sitora Sadullayevna	136
RAQAMLI TA'LIM MUHITINING DIDAKTIK IMKONIYATLARI VA UNI TEXNIK YO'NALISHDAGI KASBIY TA'LIMDA QO'LLASHNING PEDAGOGIK ASOSLARI Savriyev Shamshod Shuxrat o'g'li	141
REFLEKSIY YONDASHUV ASOSIDA "ODAM VA HAYVONLAR FIZIOLOGIYASI" FANINI O'QITISHNING METODIK TIZIMI Odilova Mahfuza Ochilovna	151

QAYDLAR UCHUN

QAYDLAR UCHUN

**TA'LIM
TRANSFORMATSIYASI
ILMIY – METODIK
JURNAL**
№. 4

BOSH MUHARRIR

Buxoro davlat pedagogika instituti rektori, p.f.d. (DSc), professor MA'MUROV BAHODIR

BAXSHULLAYEVICH

*Muharrir:
Texnik muharrir:
Sahifalovchi:
Dizayner:*

*A. Kalandarov
G. Samiyeva
Z. Elmurotova
M. Arslonov*

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original – maketdan bosishga ruxsat etildi: 01.07.2024.
Bichimi: 60/84 ¹/16 «Palatino Linotype» garn. Ofset bosma usulida. Ofset bosma qog'ozi. Bosma tabog'i
6,75 Adadi 50. Buyurtma № 124. Bahosi kelishilgan holda.

«Sharq-Buxoro» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahar O'zbekiston Mustaqilligi ko'chasi, 70/2 uy.
Tel: 0(365) 222-46-46

